

[Voorbeeld van iemand die over een winkel praat: kleuren, ruim opgezet, hoeveel kleren, welke maten, welke muziek, vriendelijk personeel, lekker sfeertje enzovoort.

[Jesaja 66, 1-4]

Iemand vraagt: “Heb je er ook wat gekocht?”

En je zegt dan tehen hem: “Hm... hoezo? Wat is dat nou voor een vraag?”]

Waarop de ander zegt: “Ja, sorry hoor, maar daar gaat het toch om?!”

Precies dat gevoel kun je ook hebben als het over de kerk gaat.

En dan bedoel ik het kerkgebouw en wat daarin gebeurt. (‘Naar de kerk gaan’)

“Nee hè, moeten we het nou echt over die kerk hebben, want we hebben het al zo vaak over onszelf!

Moeten we nu echt nadenken over dit gebouw en wat daarin wekelijks gebeurt?

Kunnen we niet beter spreken over wat je hier kunt ‘kopen’, en wie zich hier gratis aanbiedt?

Weet je, we moeten het helemaal niet willen.

Het heeft heel weinig zin om over onszelf en dit gebouw te praten, om een halfuur te komen praten over een Bijbelse visie op wat er hier in die twee uurtjes per week gebeurt of zou moeten gebeuren.

Om naar onze eigen navel te gaan staren en onszelf daarbij misschien ook nog ‘s op te hemelen.

Gelukkig, gelukkig hoeft dat ook niet.

[Lezen Jesaja 66, 1]

Via Jesaja zegt de HEER dat je het beter over hem kunt hebben dan over dit kerkgebouw en wat daarin gebeurt.

De HEER zegt namelijk:

1. “Elk huis voor mij is te klein en bezorgt mij onrust”

Weet je wat de reden is waarom ik, maar waarom ook geremd moeten worden om over dit gebouw, over ‘onze’ zichtbare kerk na te denken en te praten?

Onze HEER wordt er niet blij van.

De Lichtkring is hem veel te klein en veel te benauwd!

Natuurlijk, ik kan me voorstellen dat je blij bent met dit gebouw.

Misschien zelfs wel trots; dat je zonder moeite zegt dat dit ‘jouw’ of ‘onze’ kerk is.

Omdat je het mooi vindt, of functioneel is of om dat je er eenheid en vertrouwen ervaart of gewoon: omdat we in staat zijn het met elkaar te kunnen afbetalen.

Maar dan nog: om dit gebouw nu *Gods* huis te noemen...

Wie denkt God de HEER in dit gebouw te kunnen huisvesten, maakt een grote fout.

Volgens mij je dan te vergelijken met iemand die zijn hamster of hond wil laten leven in een luciferdoosje.

Veel te klein, veel te benauwd.

Ach, het lukt je nooit om het arme beest daarin te krijgen.

‘Dit zegt de HEER:

De hemel – dat wil zeggen: de blauwe lucht boven ons – de hemel is mijn troon, de aarde mijn voetenbank.’

Laat dat eens op je inwerken.

Onze Heer troont op de lucht boven ons.

Hij woont niet *in* de wolken, maar troont *op* de wolken, en daarboven nog: op het uitspannel, op het hemels gewelf, de blauwe lucht.

Jesaja geeft het groots door:

De HEER troont als het ware op de zichtbare hemel.

En dat is dus alleen zijn stoel, zijn *troon* nog maar!

Moet je nagaan hoe groot hijzelf is!

Dit gaat ieders voorstellingsvermogen natuurlijk te boven, en misschien moeten we het ons ook maar niet voorstellen.

Maar het punt mag vanmorgen duidelijk zijn.

Wie denkt dat God in dit gebouw woont, onderschat hem hevig.

Vandaar de vraag van de HEER, in vers 1:

“Vertel me eens, mensen: waar zouden jullie een huis voor mij kunnen bouwen?”

Dit gebouw is veel te klein voor hem.

En dan zijn tweede vraag:

‘En wat zou voor mij als rustplaats kunnen dienen?’

Want stel je nu eens voor dat die grote God hier wel kon wonen – wat zou hij daar dan van vinden?

Zou hij zich op zijn gemak voelen, tot rust komen?
Zoals wij tot rust komen wanneer we op vakantie zijn?

Niet dus.

Dat voel je al aan in die vraag.

‘Denken jullie echt dat ik in jullie gebouw rustig word?’

Nogmaals, dan onderschatten wij hem, en we overschatten onszelf, en in de derde plaats denk ik dat we niet weten wat rust is.’

Wanneer de HEER bij ons zou wonen, zou hij ontzettend onrustig van ons worden.
Vooral van de arrogantie die we soms uitstralen of hardop uitspreken.

Dat we tegen hem zeggen:

“Kijk, HEER, dit gebouw hebben we voor u bedacht, uitgetekend, opgebouwd en betaald!”

En dan zien we de HEER naar ons kijken en zeggen:

“Hebben jullie Jesaja 66 vers 2 al wel eens tot je door laten dringen, of niet?”

[Lezen Jesaja 66, 2].

De HEER wordt onrustig als wij hem vanuit een bepaalde arrogantie of zelfverzekerdheid iets aanbieden op een aarde die hij lang geleden al met eigen handen gemaakt heeft!

Elk huis, elk kerkgebouw is voor de HEER te klein en maakt hem onrustig.

2. En toch kijkt hij naar ons om.

Wat ik nu vertel is hopelijk niets nieuws voor trouwe kerkgangers hier.

Want zelfs in het Oude Testament wordt dit al overduidelijk.

Koning Salomo komt er openlijk voor uit.

Wanneer hij een tempel, een huis voor God, gebouwd heeft.

Toen hij in plaats van zijn vader David een imposante tempel voor God in Jeruzalem mocht bouwen – waar God zijn glorie letterlijk heeft laten zien, God liet zich daar op een glorieuze manier zien (1 Koningen 8, 10-11)! – toen heeft hij die tempel ook ingewijd.

En dan bidt Salomo een fantastisch gebed, met onder andere deze zinnen [Lezen: 1 Koningen 8, 27:]

‘Zou God werkelijk op aarde kunnen wonen?

Zelfs de hoogste hemel kan u niet bevatten, laat staan dit huis dat ik voor u heb gebouwd.’

Als dit in het Oude Testament al van de tempel gezegd wordt, zouden wij dan als Nieuwtestamentische christenen opeens wel uitroepen dat God hier woont?

Hij is te groot, zelfs de hemel kan hem niet bevatten.

En toch kijkt die iedereen overweldigende God naar ons om.

Hij troont dáár, hij vindt dáár zijn rust, in en met zichzelf: Vader, Zoon en Geest.

En toch, toch geeft hij ons graag al zijn aandacht; ons: zijn geliefde, kleine mensen.

Hij zegt het zelf.

[Lezen Jesaja 66, 2b]

‘En toch sla ik acht op...’

Wie dit opmerkt, of gaat opmerken, ontdekt het wonder van het goede nieuws.

Wie hier niet bij stilstaat, of niet bij stil *wil* staan, zal zich waarschijnlijk nooit verwonderen.

Ik bedoel dit:

Wie in de Bijbel en vandaaruit ook in zijn eigen leven ontdekt hoe groots, hoe heilig, hoe liefdevol, hoe machtig en hoe overweldigend God is, die kan het niet bevatten dat deze God naar hem of haar omkijkt.

‘Waar heb ik dat aan verdiend?’

‘Waarom mag ik, kan ik bij hem horen?’

Aan de andere kant: wie die HEER consequent beperkt tot een soort wezen dat hier in dit gebouw woont, als iemand die wel groter dan een mens is maar ook niet veel meer dan dat, die verwondert zich nooit.

Die leest waarschijnlijk ook gewoon over dat zinnetje heen: ‘en toch sla ik acht op’.

Dan lees je gewoon over die ik-persoon heen; en dan denk je zelfs dat je recht op hem hebt.

Dat kleindenken van God is funest voor je geloof!

Wie de *grootheid* van de HEER uit het vizier kwijtraakt, krijgt vanzelf een *klein* geloof.

Wie de HEER structureel in een begrijpelijk, overzichtelijk hokje plaatst, zal merken dat hij ook een hokjesdenker wordt: 'hier is God wel, daar niet.' [stilte]

De ondoorgrondelijke HEER van hemel en aarde, voor wie zelfs de hemel te klein is en die zijn rust vindt in zichzelf, kijkt tóch naar ons om!

3. Maar ziet hij ons wel zitten dan?

Dat is dan natuurlijk de vraag.
Ziet God wat in jou, in u, in mij?
Ziet hij het wel in ons zitten?

Zullen we daar niet naar gaan gissen, of er een gevoelskwestie van maken?
Zodat je jezelf niet hoeft te vermoeien met zinnen als: “Ik *dénk* dat God om me geeft!” of: “Ik *vôel* dat Jezus van me houdt!”
Geloof me, om je gedachten over God vorm te geven en dichtbij je gevoelens die hij bij je opwekt te komen, moet je God de HEER tegen je laten *spreken*.
En vooral: laten uitspreken.

Via Jesaja laat hij het volgende horen.
[Lezen Jesaja 66, 2b:)
‘Toch sla ik acht op wie verdrukt wordt,
op mensen met een gebroken geest,
op ieder die huivert voor mijn woorden.’

De vraag is: ziet de machtige HEER het wel in ons zitten?
Hij antwoordt: “Ja, lees ’t maar en sla het in je hart op.
Ik ben er voor je, schenk al mijn aandacht aan je.
Want je wordt verdrukt hè, en je hebt een gebroken geest hè, en je wordt bang van,
je huivert voor mijn woorden hè?
Ik zie dat heus wel, daarom kijk ik naar je, vanuit mijn ultieme macht, mijn volmaakte goedheid en mijn blijvende liefde!” [stilte]

Maar misschien schrik je nu wel.
Je schrikt, omdat de HEER *ervan uitgaat* dat mensen die met hem willen leven verdrukking, gebrokenheid en huivering in hun leven herkennen!
Misschien voel je iets van schaamte opkomen.
Omdat je moet vaststellen dat je die verdrukking, omdat je christen bent, helemaal niet herkent.
Of dat je erkent wel een geest te hebben, maar om die nu gebroken te noemen...
En dat je wel weet dat God via de Bijbel spreekt, maar dat je daar zelden of nooit voor huivert?

Ik heb die schrik gevoeld.
Toen ik dit gedeelte drie weken geleden voor het eerst in mijn leven serieus las, schrok ik.
En ik werd bang.
Want ik herkende het niet in mijn leven, of amper.

Verdrukking, gebrokenheid, huivering, nee... dat is nou niet kenmerkend voor mijn leven.

Ik hink dus op twee gedachten.

Aan de ene kant lees ik en weet ik dat de niet te bevatten HEER naar de mensen, ook naar jou en mij, omkijkt.

Aan de andere kant lees ik dat hij bij een bepaalde *categorie* mensen zijn aandacht en liefde kwijt kan.

Verdrukte mensen, gebroken geesten en mensen die huiveren voor zijn woorden.

En ik kan me goed voorstellen dat jij en u het nu ook denken en voelen.

Het komt misschien wel akelig dichtbij.

En dus blijven we die vraag stellen:

Ziet God het wel in mij, in ons zitten?

4. Niet wanneer je alleen jezelf ziet zitten

Ja, God kijkt naar ons om; dat maakt hij overduidelijk.

Maar dan ook eerlijk zijn.

Wanneer wij het in onszelf zien zitten, kan God niets met ons beginnen.

Dan wordt hij ook totaal oninteressant.

Een bemoeial zelfs... omdat we al heerlijk tevreden met onszelf zijn.

We kunnen dus misschien wel gelovig zijn, trouw naar dit kerkgebouw gaan, gelovig overkomen, maar ondertussen ontzettend tevreden met onszelf zijn.

God zegt daarom ook het volgende in vers 3 van Jesaja 66:

[Lezen Jesaja 66, 3-4]

Wat bedoelt de HEER hier?

Dit. Hij zegt:

“Wie zegt of belijdt toegewijd te zijn aan mij en zich laat zien in heilige uren (zoals dit uur) maar ondertussen mij minacht, heeft een groot probleem met mij.

Want het enige wat je dan aan mij laat zien, is dat je het in jezelf ziet zitten.

Want ik kan in je hart kijken.

En ik zie heus wel dat je die gruwelijke zelfverheerlijking of zelfoverschatting overlaadt met een geestelijk, hypocriet sausje.”

Weet je waar God dit soort gedrag mee vergelijkt?

Met een moord!

Lees nog maar 's goed (andere vertaling: 'is als...' te beginnen bij vers 4b):

Oftewel: wie voor God zijn religieuze dingen doet maar hem ondertussen minacht, hem niet via de Bijbel laat spreken, niet naar hem luistert... kan wel een mooie, vette stier voor hem slachten, maar dan ziet God dat alsof je een medemens vermoordt.

Zo zwaar neemt God dat op.

God ziet je dan niet als een hypocriet – dat is tot daaraan toe – maar als een moordenaar!

En je kunt wel een mooi schaap offeren, maar dan ziet God dat alsof je een hond lomp de nek breekt.

In zijn ogen ben je dan geen schijnheilige – dat is tot daaraan toe – maar een domme dierenbeul! [Stilte]

Kan het nog heftiger en zwaarder gezegd worden?

God is zo duidelijk.

Wel wierook offeren – je aan God toewijden betekent dat – maar tegelijkertijd een afgod loven.

God heeft er een gruwelijke hekel aan.

En daar schrok ik dus van, ik herken het maar al te vaak in m'n leven: die tweeslachtigheid, die dubbele moraal, dat flauwe christendom.

En dan gaat God nog door ook.

Tegenover die keuzes van ons, vertelt God dan wat zijn keuze is.

[Eind vers 3, begin vers 4:]

“Zoals zo iemand zijn eigen wegen *kiest* en van zulke gruwelijkheden geniet, zo zal ik *kiezen* hoe ik hem zal kwellen, zijn grootste angsten laat ik uitkomen.” [stilte]

Het antwoord op de vraag of God het in ons ziet zitten, heeft óók een negatieve kant.

Nee, hij ziet het niet in ons zitten als we het in onszelf zien zitten.

5. Maar wel wanneer het dak er hier af gaat.

God ziet ons hier zitten, als wij hier voor hem zijn en voor zijn Zoon.

Dan spreken we volgens mij op een Bijbelse manier over de kerk.

Zelfs over dit kerkgebouw.

En ik denk dat we dit in een duidelijk beeld kunnen gieten.

In het plaatje van een kerk zonder dak.

Het dak moet er hier af, elke keer als we hier komen.

Want dat heeft vier grote voordelen.

Het eerste grote voordeel is dat wij dat wat we de kerk noemen, kunnen relativiseren.

Want we kunnen ons, zowel jong als oud, maar al te vaak druk maken om de dingen die er niet toe doen.

Iedereen kan daarvan wel voorbeelden bedenken.

Misschien zit je wel middenin van die typische, vermoeiende, kerkelijke discussies.

Kies je er zelfs voor, terwijl je ze totaal geen vreugde geven.

Als iemand je zou vragen waarmee je je toch bezighoudt, moet je gewoon erkennen dat je het nergens over hebt.

Alsof je nooit frisse lucht inademt, maar blijft rondlopen in zuurstofarme discussies die op een gegeven moment gaan stinken.

Alsof je je in een kerk begeeft waar het dak niet open kan.

Het lijkt me ook de enige manier om je frustraties en teleurstellingen voorbij te komen.

Mocht het hier tegenvallen, misschien wel veel te vaak tegenvallen, weet dan dat deze kerk de hemel niet is, en ook nooit zal worden.

Weet dan dit gebouw in Gods ogen een gebouw zonder dak is.

Dat relativeert de zaak, juist als je het idee hebt dat het dak bewust weer dichtgetimmerd wordt.

Gewoon lak aan hebben!

Laat je overtuigen door de dingen waarop God let.

Hoe Jezus erover praat.

Let op zijn visie, niet op die van mensen; relativeer vrijmoedig wat wij hier doen.

Het tweede grote voordeel is dat we aan zijn voeten kunnen plaatsnemen.

Want we lezen in vers 1 dat de aarde zijn voetenbank is.

Nou, als dat zo is, moeten we niet in een kerkgebouw samenkomen waar die voeten niet mogen rusten.

Gods voeten moeten niet op het dak rusten, maar hier, op de vloer, op de aarde.

Dichtbij ons, dat wil hij.

Want totdat wij werkelijk bij hem zijn, en hem in het echt zullen zien, kunnen we nu alleen nog maar aan zijn voeten plaatsnemen.

In dit leven is dat de beste en onze hoogste plaats.

Het derde grote voordeel is dat we voor God kunnen *huiveren*.

[Lezen Jesaja 66, 4b:]

‘Want ik heb geroepen, maar niemand gaf antwoord,
Ik heb gesproken, maar zij luisterden niet;
zij deden wat slecht is in mijn ogen,
en zij verkozen wat ik niet wil.’

Juist als we vooral zelf van alles en nog wat roepen, ook over de kerk, is het goed om te weten dat God veel betere dingen te zeggen heeft waarvoor je huivert. Dat is precies het goede nieuws, waardoor je de schrik en de schaamte direct mag verdwijnen.

Want juist wie huivert voor Gods woorden, wie van wat hij zegt schrikt, ook door wat zijn Zoon allemaal zegt, die mag weten dat God naar hem kijkt. Bij tijd en wijlen schrikken is niet alarmerend, maar juist een prachtig teken van geloof!

Wil je horen wat God zegt?

Wil je horen wat Gods Zoon en zijn Geest tegen je zeggen?

Wil je horen en merken hoe het leven je verdrukt, vanuit de visie van de almachtige God?

Wil je horen en merken hoe gebroken je geest is, vanuit zijn visie?

Wil je ook die huivering voor zijn woord ervaren?

Oftewel: wil je ook dat die geweldige HEER naar jou kijkt?

Dan moeten we collectief het dak er hier afhalen.

Zodat je hem als het ware ziet praten en zijn woorden hier kunnen landen.

Het dak moet eraf.

Om wat hier gebeurt te kunnen relativiseren, om aan zijn voeten te kunnen zitten en om voor zijn woorden te kunnen huiveren.

En het laatste, vierde grote voordeel zou ik een Bijbels woordgrapje willen noemen.

Want het doel van ons allemaal hier in de kerk is om onze God te *aanbidden*.

Hem groot te maken.

Hem te danken en te prijzen voor zijn schepping, voor zijn daden in de geschiedenis, voor zijn daden in onze leven, voor hemzelf en zijn oneindige glorie die hij al eeuwen en eeuwen uitstraalt.

We moeten hem wel aanbidden.

En ja, daarmee gaat, voor wie gelooft, het dak eraf.

[Laten we hem nu aanbidden]